

या आठवड्यातील हवामान अंदाज
फळ छाटणीची तारीख : १५-०९-२०२२
गुरुवार (२७/०४/२०२३) - बुधवार (०३/०५/२०२३)

खरड छाटणी :- १५ एप्रिल २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	वातावरण	वाऱ्याचा वेग (कि/तास) किमा- जास्त	सापेक्ष आर्द्रता%	
	किमान	ऊचांक				किमा	जास्त
नाशिक	18-21	33-38	लोणी - गुरु - मंगळ - रिमझिम ते हलका पाऊस. वाणी -गुरु-मंगळ -रिमझिम. नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण- गुरु-सोम- रिमझिम.	साफ ते ढगाळ	10-14	16-31	62-85
पुणे	16-19	33-35	इंदापूर- गुरु-बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस. बारामती – गुरु, शनि – रिमझिम. पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, - गुरु- बुध - पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	10-14	20-32	62-78
सोलापूर	19-22	35-39	बार्शी, वैराग, पंढरपूर – गुरु, शुक्र-रिमझिम पाऊस. लातूर, औसा- गुरु- रवि- रिमझिम पाऊस. तुळजापूर- गुरु- मंगळ-रिमझिम पाऊस. नात्रज- गुरु- शनि-रिमझिम. सोलापूर- गुरु-बुध-पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	09-18	17-35	41-63
सांगली	17-21	32-35	पळशी, खानापूर विटा, वाळवा, पलूस- गुरु- सोम-रिमझिम.शेटफळ- गुरु, शुक्र- रिमझिम. शिरगुप्पी, मिरज, कवठे - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	12-16	22-33	57-63

विजयापुरा	18-20	34-39	विजयपुरा, चडचन तिकोटा आणि तेलसंग - गुरु-शनि - रिमझिम पाऊस.	साफ ते ढगाळ	11-15	21-38	46-57
हैदराबाद	20-22	31-36	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद- गुरु- रवि- रिमझिम पाऊस.	साफ ते ढगाळ	11-15	23-44	59-75
सातारा	16-19	31-33	सातारा, खटाव, फलटण- गुरु-बुध-पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	06-11	23-33	64-74
अहमदनगर	17-21	34-38	अहमदनगर, श्रीगोंदा, . गुरु-शुक्र- रिमझिम. जामखेड, . गुरु-रवि- रिमझिम कर्जत, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर अकोले - गुरुवार - पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	10-14	16-34	50-53
जालना	18-21	32-37	मंठा- गुरु- सूर्य-रिमझिम. जाफ्राबाद- गुरु- बुध- रिमझिम .अंबड, जालना, गानसावंगी -गुरु-बुध- पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	10-12	23-36	42-64
बुलढाणा	18-20	32-37	बुलढाणा- गुरु- ऊन-रिमझिम. चिखली- गुरु, शुक्र-रिमझिम सिंदखेडराजा, द.राजा-गुरु-बुध- पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	08-12	25-41	58-81
कोल्हापूर	19-22	31-34	कागल, करवीर, गगन-बावडा-गुरु-बुध- पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	10-12	25-35	68-75
बंगळूरु ग्रामीण	21-22	32-33	अनकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण- गुरु- बुध-रिमझिम ते हलका पाऊस.	साफ ते ढगाळ	07-13	28-44	71-85
बेलागावी	18-21	30-33	बेळगावी, खानापूर., चिकोडी, , गोकाक, अथनी-गुरु-बुध- पाऊस नाही.	साफ ते ढगाळ	09-11	30-39	72-84
बिदर	17-19	31-37	बिदर, बसवकल्याण, हुमनाबाद- गुरु- रवि- रिमझिम पाऊस.	साफ ते ढगाळ	10-16	26-44	60-82
बागलकोट	18-20	32-35	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ-गुरु- शनि-रिमझिम पाऊस.	साफ ते ढगाळ	10-12	24-37	52-60

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

पाणी व्यवस्थापन

अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 7.5 ते 9 मिमी

1. तापमान जास्त आहे, परंतु अनेक ठिकाणी रिमझिम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. माती वापसा (शेतीची क्षमता) स्थितीत असल्यास पाणी देऊ नये.
2. फाउंडेशनची छाटणी केल्यानंतर, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत, दररोज 12,750 - 15,300 एल/एकर सिंचनासाठी पाणी द्यावे. जर सिंचनाच्या पाण्याची क्षारता 1 dS/m पेक्षा कमी असेल, तर दररोज 10,200 - 12,300 लि/एकर द्यावे.
3. जर वाढ अपेक्षेपेक्षा जास्त असेल तर सिंचन पाण्याचा वापर कमी करून 6,000 - 7,500 लि / एकर करा. तरीही जोम आटोक्यात आणता येत नसेल, तर वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे.

4. छाटणी केलेल्या वेलांच्या दोरखंडांना शेडनेटने झाकून टाकावे, उपलब्ध असल्यास, एकसमान अंकुर फुटण्यासाठी तसेच सिंचनाच्या पाण्याची गरज 20-25% कमी करावी. शेडनेट कव्हरेजमुळे कॉर्डनवरील तापमानाचा प्रभाव कमी होईल. तथापि, 3-5 पानांच्या अवस्थेनंतर शेडनेट काढून टाकावे. शेडनेट उपलब्ध नसल्यास, कळ्यांवर उष्णतेचा प्रभाव कमी करण्यासाठी उच्च उष्णतेच्या काळात म्हणजे दुपारी 2-3 वाजता कॉर्डनवर पाण्याने फवारणी करावी.
5. सिंचनासाठी कमी पाण्याची उपलब्धता असण्याची शक्यता असल्यास, छाटणीच्या वेळी बांध (संपूर्ण द्राक्षबागा नाही) भरून टाकावे आणि बंधान्याला पालापाचोळा द्यावा. बंधान्याला पूर आल्याने रूट झोनमध्ये जमा झालेला मीठाचा भार कमी होईल आणि मलचिंगमुळे मातीच्या पृष्ठभागावरील पाण्याचे बाष्पीभवन कमी होईल. अशाप्रकारे, यामुळे जमिनीतील मिठाचा भार कमी होईल आणि त्याच वेळी माती संतृप्त होईल ज्यामुळे योग्य अंकुर फुटेल. शिवाय, सिंचनासाठी कमी पाणी उपलब्ध असले तरीही नवीन उगवलेल्या कोंबांना खारटपणामुळे नुकसान होणार नाही.
6. फळांच्या कळ्या भेदण्याच्या अवस्थेत, अंकुर जोम नियंत्रित करण्यासाठी आणि म्हणून, सिंचन पाणी 5000 ते 6000 लिटर / एकर / दिवस असावे.
7. फळांच्या कळ्या विभेदक अवस्थेसाठी, ताण देणे आवश्यक आहे. चिकणमाती मातीत पाणी धरून ठेवण्याची क्षमता जास्त असल्याने, कृपया लक्षात घ्या की ताण लवकर लादला जाणे आवश्यक आहे अन्यथा फलनक्षमतेवर परिणाम होईल.
8. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
9. द्राक्षबागेला पूर येण्याचा सल्ला दिला जात नाही कारण त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय होईल. सिंचनाचे पाणी फक्त रूट झोनमध्ये केंद्रित करावे.

माती आणि मूलद्रव्य व्यवस्थापन

विश्रांतीचा कालावधी

फेब्रुवारी-मार्चमध्ये द्राक्षे काढल्यानंतर द्राक्षांचा साठा संपतो. फाउंडेशनच्या छाटणीनंतर, जोपर्यंत प्रकाशसंश्लेषण सक्रिय पाने तयार होत नाहीत, तो द्राक्षांचा साठा आहे जो वेलांच्या वाढीस आणि विकासास हातभार लावतो. म्हणून, खालील सल्ला दिला जातो:

1. सध्याची पाने सुकवण्यापासून वाचवण्यासाठी फक्त गरजेनुसार सिंचन द्यावे आणि प्रकाशसंश्लेषण क्रियेद्वारे वेळीचा साठा वाढवण्यात हातभार लावावा. आठवड्यातून एकदा सिंचनासाठी लागणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण अंदाजे 7000 - 7500 लिटर/ एकर असावे. तापमान 38°से पेक्षा जास्त असल्यास, दर चौथ्या दिवशी तेच लागू करावे. अंकुरावर नवीन वाढ दिसल्यास पाणी कमी/थांबवण्याची काळजी घ्यावी.
2. खरड छाटणी होत नाही तोपर्यंत 10-15 किलो युरिया, 25-30 किलो एसएसपी आणि 10-15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 15-20 दिवसांनी द्यावा.
3. द्राक्षबागेला पाण्याचापूर देण्याचा सल्ला दिला जात नाही कारण त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय होईल. सिंचनाचे पाणी फक्त रूट झोनमध्ये केंद्रित करावे.

खरड छाटणी:

1. जर पुढील 10-15 दिवसांत खरडछाटणीचे नियोजन केले असेल, तर खरड छाटणीच्या हंगामासाठी पोषक तत्त्वे आणि पाणी वापरण्याचे वेळापत्रक नियोजन करण्यासाठी माती आणि पाण्याचे परीक्षण करण्याचा सल्ला दिला जातो.
2. माती जर चुनखडीयुक्त असेल तर दोन द्राक्षवेळींमध्ये 50 किलो गंधक मातीत टाकावे. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. शेणखत/ कंपोस्टमध्ये गंधक मिसळल्याने त्याची कार्यक्षमता

आणखी सुधारते.

3. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडियम ची समस्या आहे, तीथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम मिसळावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, समान हेतूसाठी गंधक लावावा.

शूट वाढीची अवस्था:

1. कोंब फुटल्यानंतर 5-6 भागांमध्ये 50 किलो युरिया/एकर द्यावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, युरियाचा वापर करू नये, त्याऐवजी अमोनियम सल्फेट @ 85 किलो/एकर 7-8 भागांमध्ये अंकुर फुटल्यापासून द्यावा.
2. अंकुरांची जोमदार वाढ झाल्यास, नायट्रोजन वापरणे थांबवावे आणि नायट्रोजन वापरणे पुन्हा सुरु करण्यापूर्वी वाढ स्थिर होण्याची प्रतीक्षा करावी. तरीही वाढ होत असल्यास पाणीकमी करावे. नंतर जेव्हा वाढ योग्य स्तरावर ठेवली जाते तेव्हा पुन्हा नायट्रोजन सुरु करावे.
3. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, झिंक सल्फेट 10 किलो/एकर फेरस सल्फेट 10 किलो /एकर आणि त्यानंतर मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो /एकर 5-7 पानांच्या अवस्थेत किमान 2 भागांमध्ये वापरावा. बोरॉनचा वापर काटेकोरपणे माती आणि देठ चाचणीवर आधारित असावा.
4. चुनखडीयुक्त मातीत, सक्रिय वाढीच्या अवस्थेत मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 2 ग्रॅम / लिटर प्रत्येकी द्यावा.

फ्रूट बड डिफरेंशन अवस्था

1. माती परीक्षण मूल्यांवर आधारित, जमिनीत फॉस्फरसची कमतरता असल्यास 20 - 25 किलो / एकर फॉस्फरिक ऍसिड किंवा 150 किलो / एकर एसएसपी वापरावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत फॉस्फोरिक ऍसिड वापरणे इष्ट आहे. जोपर्यंत माती आणि पेटिओल चाचण्या कमी फॉस्फरसची

उपलब्धता दर्शवत नाहीत तोपर्यंत यापलीकडे अर्ज करू नये.

2. नायट्रोजन असलेले कोणतेही पाण्यात विरघळणारे खत घालू नका.

3. खरड छाटणी नंतर 45 दिवसांवर, वेलीतील पोषक घटक जाणून घेण्यासाठी पेटीओल चाचणी करावी. अंकुराच्या पायथ्यापासून 5 व्या पानापासून पेटीओल्स काढले गेलेल्या पानांची मोजणी करून गोळा केले जावे.

4. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर खरड छाटणी च्या 45 ते 55 दिवसानंतर कमीत कमी 2 भागा मध्ये वापरा.

5. चुनखडीयुक्त जमिनीत, मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एम एल खरड छाटणी च्या 45 ते 55 दिवसानंतर दरम्यान फक्त एकदा फवारणी करावी.

6. सिंचनाच्या पाण्यात 100 ppm पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारीक लक्ष ठेवा.

7. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासा, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. सल्फेट ऑफ पोटश 3-4 ग्रॅम/ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटश /एकर 2 ते 3 भागा मध्ये फवारणी करावी.

कॅनोपी व्यवस्थापन

सापेक्ष आर्द्रता कमी झाल्याने वातावरणातील तापमानात वाढ होत आहे. हवामानातील बदलाचा थेट परिणाम द्राक्षाच्या विकासावर होणार आहे. सध्या परिस्थितीत बहूतांष द्राक्ष बागांची काढणी पूर्ण होण्याच्या अवस्थेत आहे. त्यामुळे खरड छाटणीची तयारी करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे द्राक्ष

उत्पादकांनी खालील बाबींवर लक्ष द्यावे.

- १) द्राक्ष काढणीनंतर वेलींना विश्रांती देणे महत्वाचे आहे. हा कालावधी काढणीपासून किमान 20 दिवसांचा असावा.
- 2) या कालावधीत, द्राक्ष वेल पुनर्संचयित करण्यासाठी कमीत कमी प्रमाणात पाणी आणि खत (18.46.0 आणि युरिया) दिल्यास मदत होईल.
- 3) खरड छाटणीपूर्वी माती परीक्षण केल्याने खतांच्या आवश्यकतेच्या संदर्भात द्राक्षबागेची स्थिती जाणून घेण्यास मदत होईल.
- 4) खरड छाटणीच्या १५ दिवस आधी चारी खोदने आवश्यक आहे.
- 5) द्राक्ष वेलीच्या खोडापासून ८-९ इंच अंतरावर ३-४ इंच खोली आणि २ फूट रुंद चारी खोदल्यास जुनी झालेली मुळे कमी होऊन नवीन मुळे फुटण्यास मदत होते.
- 6) चारी खोदल्यास ३० टक्क्यांपर्यंत मुळी तुटतांना दिसतील त्याचा द्राक्ष वेलीच्या विकासावर कोणताच विपरीत परिणाम होणार नाही, तसेच त्यामुळे नवीन पांढरी मुळी तयार होण्यास मदत होईल.
- ७) प्रत्येक वेलीला २० किलो शेणखत द्यावे. याशिवाय, सिंगल सुपर फॉस्फेट @ 500 ग्रॅम प्रति वेल (3 वर्षांपेक्षा जुनी वेल असल्यास), तसेच नविन वेलांसाठी 300 ग्रॅम प्रति वेल या प्रमाणात दिल्यास चांगला फायदा होईल.
- 8) नवीन वेलीच्या बाबतीत, फुटीची वाढ होत असतांना फेरसची कमतरता दिसून येते. त्यामुळे, फेरस सल्फेट @ 12 -15 किलो प्रति एकर वापरण्याची शिफारस केली जाते.
- 9) कॅल्शियम कार्बोनेट असलेल्या द्राक्षबागेला सल्फर टाकावे.
- 10) चारी मध्ये खत टाकल्यानंतर लगेच मातीने बंद करून पाणी द्यावे.
- 11) मुळे जास्त वेळ उघडी असल्यास वेल तणावाखाली जाईल. त्यामुळे मुळांना इजा होण्याची

शक्यता असते म्हणून, चारी ताबडतोब झाकणे गरजेचे ठरते.

12) खरड छाटणी एकच डोळा सोडून करावी.

13) सहज आणि लवकर अंकुर फुटण्यासाठी हायड्रोजन सायनामाइड @20-25 मिली/लिटर पाणी वापरण्याची

शिफारस केली जाते.

14) ओलांड्याचा विस्तार होत असतांना, शेवटची फूट 6-7 डोळ्याच्या जवळ कापून ओलांड्याच्या वायरला बांधावी. अशा परिस्थितीत, हायड्रोजन सायनामाइड फक्त जुन्या ओलांड्यावर लावावे तसेच नवीन फुटींना हायड्रोजन सायनामाइड ची पेस्ट करण्याची आवश्यकता नाही.

15) तापमान वाढत असल्याने, डोळे फुटण्यास उशीर होतो. म्हणून, लवकर डोळे फुटण्यासाठी, एकतर ओलांड्याला शेडनेट ने झाकून टाकावे किंवा पाण्याची फवारणी करावी. खरड छाटणीनंतर 5 व्या ते 15 व्या दिवसात ह्या उपाय योजना कराव्या.

16) पाण्याची फवारणी दिवसातून दोन वेळा केल्यास चांगला फायदा होईल. एकदा सकाळी 11.0 ते 12.30 दरम्यान आणि दुसरी दुपारी 3.0 ते 4.30 दरम्यान.

17) वेलीवर बोर्डे मिश्रण @ 1% प्रमाणात फवारणी केल्यास रोगांचे नियंत्रण होण्यास मदत होईल.

18) छाटणी नंतर डोळे फुगतांना उडद्या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून येतो, अशा परिस्थितीत योग्य त्या कीटकनाशकाची फवारणी करावी.

रोग व्यवस्थापन

	रोगांचा धोका
--	--------------

खरड छाटणीनंतरचे दिवस	केवडा	भुरी	बुरशीजन्य करपा	इतर
	नाही	नाही	नाही	जीवाणू करपा - नाही. तांबेरा - नाही

सटाणा येथील काही भागात पुढील हंगामासाठी खरड छाटणी सुरु झाल्यास वलांडे हे मॅन्कोझेबने आणि सल्फर ने एकदा धुवन घ्यावेत. बाग फुटलेली असल्यास बोर्डो मिश्रणाचा एक फवारणी करावी. ट्रायकोडर्माचा ड्रिप वापर करावा.

कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

- १ पिठ्या ढेकूण नियंत्रणासाठी फक्त प्रादुर्भावित वेलींना ब्रुप्रोफेझिन २५% एससी @ १.२५ मिली प्रति लिटर पाणी याप्रमाणे प्रत्येक वेलीस १.५-२.० पाणी वापरावे.
- २ मालकाढणीनंतर विश्रांतीच्या काळात लालकोळीचा प्रादुर्भाव दिसल्यास सल्फर ८० डब्ल्यूजी @ १.५ - २.० ग्रॅम/लि. किंवा अबॅमेक्टिन १.९ इसी @ ०.७५ मिली/लि. पाणी यांची फवारणी घेऊ शकता.
- ३ एप्रिल छाटणीनंतर डोळे फुटण्याच्या वेळेस उडद्या आणि पिठ्या ढेकणामुळे होणाऱ्या विकृतीचे व्यवस्थापन करण्यासाठी इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल @ ०.४ मिली प्रति लिटर पाण्यात प्रतिबंधात्मक फवारणी करावी.
- ४ उडद्या किडीच्या व्यवस्थापनासाठी सकाळी लवकर इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल @ ०.४ मिली प्रति लिटर किंवा फिप्रोनिल ८० डब्ल्यूजी @ ०.०६ ग्रॅम प्रति लिटर किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ४.९ सीएस @ ०.५ मिली प्रति लिटर पाणी याप्रमाणे फवारणी करावी.

५ नवीन द्राक्षबागांमध्ये रिकट नंतर फुलकिडीच्या व्यवस्थापनासाठी दर ७-१० दिवसांच्या अंतराने प्रभावी कीटकनाशके स्पिनोसॅड ४५ एससी @ ०.२५ मिली/लि., स्पिनेटोरम ११.७ एससी @ ०.३ मिली/लि., सायंट्रानिलिप्रोल १० ओडी @ ०.७ मिली/लि., इमामेक्टिन बेंझोएट ५ एससी @ ०.२२ ग्रॅम/लि. किंवा फिप्रोनील ८० डब्लूजी @ ०.०६२५ ग्रॅम/लि. पाणी याप्रमाणे फुलकिडीची संख्या ५ प्रति काडी किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास वापरावे.